

Vlasta Zajec

Zaslужeno priznanje

Draguč, oslik u kapeli sv. Roka

Uglednu Nagradu *Vicko Andrić*, koju Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske dodjeljuje za istaknuto djelovanje u području zaštite kulturne baštine, zaslužen je ove godine za obnovu crkve sv. Roka u istarskom naselju Draguč dobio stručni tim Hrvatskoga restauratorskog zavoda. Na čelu s voditeljicom programa Krasankom Majer Jurišić, jezgru stručnog tima obnove činili su Kristina Krulić, Ana Škevin Mikulandra, Ivan Jengić i Marina Boico Staraj, uz brojne druge suradnike.

Program obnove započeo je 2018. godine, tijekom koje su obavljena temeljita povijesnoumjetnička i konzervatorsko-restauratorska istraživanja crkve. Zahvaljujući tome dopunjena su ranija saznanja o crkvi, pa je tako primjerice ustanovljeno i da se na njezinoj preslici nalazi izvorno zvono iz 1530. godine. U sljedećem razdoblju, od 2019. do 2024., izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi te građevinski radovi obnove. U opsežnom popratnom elaboratu, čije autorstvo potpisuju Krasanka Majer Jurišić, Kristina Krulić i Ana Škevin Mikulandra, potanko su i pregledno prikazani povijest crkve, njezina obilježja i specifične vrijednosti te izvedeni radovi obnove.

Crkva je sagrađena 1526. godine na ulazu u Draguč i posvećena sv. Roku, jednom od najomiljenijih svetaca zaštitnika od kužne pošasti koja je u prethodnom stoljeću u dva navrata (1469. i 1499.) poharala to mjesto. Ubrzo nakon izgradnje (1529. i 1537.) njezina je unutrašnjost oslikana

zidnim slikama koje su se do danas u velikoj mjeri očuvale, što je jedan od ključnih elemenata njezina vrednovanja. Kako se doznaje iz natpisa na oslicima, autor je slika majstor Anton s Padove, rodom iz, kako se u literaturi uglavnom smatra, istarskog sela Padova pokraj Kašćerge, koji je na zidovima i svodu te majušne dragučke crkve smjestio čak dvadeset i osam prikaza s prizorima iz Kristova života, starozavjetnim prorocima i dragučkim svecima zaštitnicima. Brojem sačuvanih slikanih prizora dragučka se crkva u istarskom kontekstu izdvaja kao jedna od najbogatijih. Slikarstvo Antona s Padove stilski karakterizira provincijalna prerada rješenja preuzetih iz renesansnog slikarstva s kraja 15. stoljeća, s naglašenom ulogom crteža u gradnji slike. Branko Fučić njegov je izričaj odredio kao „pučki derivat velikog talijanskog stila”, dok je Milan Pelc s druge strane istaknuo da „Antun s Padove nije bio neuk seoski slikar, već samosvjestan i razmjerno obrazovan majstor, čiji je stil unatoč manjku elitne uglađenosti potpuno zadovoljavao očekivanja naručitelja i ukus lokalne sredine”.¹ Uz zidni oslik, iznimno važan kulturnopovijesni sloj crkve čine i brojni urezani crteži i godine te zapisi na glagoljici i latinici na njezinim zidovima iz kojih se doznaje niz dragocjenih podataka iz povijesti Draguča i crkve sv. Roka.

Restauratori su se u crkvi sv. Roka u Draguču, koja ima status zaštićenoga kulturnog dobra, našli pred vrlo složenim zadatkom koji je uključivao raznovrsne aspekte građevinske obnove, a posebno je zahtjevna bila restauracija zidnog

1 BRANKO FUČIĆ, *Istarske freske*, Zagreb, 1963., 30; MILAN PELC, *Renesansa*, Zagreb, 2007., 505.

Draguč, kapela sv. Roka
nakon obnove

oslika, pri čemu se željelo sačuvati i spomenute naknadne zapise na zidnim površinama, s pravom vrednovane kao osobito važan kulturnopovijesni sloj. Temeljit pristup te skrupulozno vrednovanje njezine povijesne slojevitosti, s naglaskom na zidnom osliku, rezultirao je cjelovitom obnovom i vrsnom prezentacijom, s uspješno odmjerenim intervencijama koje su građevinski dio crkve učinile dugotrajno čvršćim i otpornijim, a oslik, uz minimalne retuše oštećenja na izvornom sloju i mjestimičnu uporabu tehnike *tratteggio*, čitkijim te odmjereno koloristički naglašenijim.

Pomno promišljenim i vrsno izvedenim restauratorskim zahvatom dragučka *crkav popisana po meštri Antoni s Padive*, kako je to u svojem zapisu na zapadnom zidu crkve sročio pop Andrija Prašić, u svim je aspektima brižljivo i uzorno obnovljena, a cijenjeno priznanje Nagrada *Vicko Andrić*, u jubilarnoj dvadesetoj godini od njegova ustanovljenja, doista je otišlo u prave ruke. ✕

